UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs A Saxo Ferrato In primam Codicis Partem

Bartolus

Lugduni, 1567

Vt actiones ab hæredibus, & c.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96119

Visual Library

tum el ij.ff.de condi.⁊ demonſtr.⁊ vide Do.Maria.Soci.in rubri.
de dilla.ar.iiij.prin.q.ij.
b ❡ Beneficio ceſſionis. Et quod non poſſit renuntiari, adde Can.
in c.ij.de pig.⁊ in ca.Odoardus.de ſol.Imo.in c.cum contingat.de
iureiur. Fed.in conſi.lxij.⁊ d.de Ro.conclu.cij.⁊ conſi.ccv.adde ta-
men quod confirmatur iuramento. Ita Abb.in conſi.xlij.in ij.vol.
de quo per doct.in §.fin.Inſtit.de act.⁊ Do.Mari.Soci.in c.ſi di-
ligenti.de foro competen.
c ❡ Nunquid valeat ſtatutum. Adde Ange.in d.l.nemo carcerem.
doc.in l.j.ĩ.qui bo.ce.poſ.⁊ in d.§.eleganter.⁊ in d.§.Titio centum.
⁊ Alex.de Imo.in conſi.cxlv.in v.vol.

LEX XIII.

Cum cui. Debitor eſt couueniendus, non ille qui a debitore pretium rerum quas ſibi vendidit, recepit, ⁊c.

LEX XIIII.

Eſt in arbitrio. Creditor poteſt agere perſonali, vel hy-
pothecaria, hoc dicit. Hoc eſt hodie correctum, quia
a prius debet fieri excuſſio bonorum, ideo vide auth.[a] ⁊
habuiſtis ĩ.de pign.auth.hoc ita.⁊ in auth.hoc ſi debitor, ⁊c.

ADDITIO.

a ALEX. ❡ Vide auth. Hanc auth.vna cum auth.hoc ſi debitor.
hic alleg.Pau.de Caſt.in conſi.clxxiij.quod inci.in Chriſti nomine
amen, ad primum queſitum clare eſt reſponſum.
P. PAV. P. ❡ Vide auth.vide duos caſus, in quibus non eſt ne-
ceſſaria iſta excuſſio bonorum per do.Fran.conſi.xxxij.ad fi. Vide
Bart.⁊ ibi ſcripſi in proſecutione ad auth.hoc ſi debitor.ĩ.de pig.

Eſt in arbitrio. Poteſt quis eligere an agat perſonali vel
hypothecaria contra poſſeſſores, hoc dicit. Nota hic,
quod dicit vtroſque, ⁊ ſic poſſum agere perſonali, ⁊ hy-
pothecaria. Secundum iſta tempora clarius eſt expeditũ in auth.
de fideicom.§.ſed neque hodie. Hec l.corrigitur.⁊ ideo vide auth.
ſed hodie. Materia huius auth.declarabitur plenius ĩ.de pigno.
auth.hoc ita.⁊ auth.hoc ſi debitor.

Vt actiones ab hæredibus, & contra hæredes. Rub. XI.

LEX VNICA.

1 ☞ Actio an ſit nata ante diem in obligationibus in diem.

a **Cum ſtipulationes.** [a] Actiões poſſint in-
cipere ab herede, ⁊ contra heredes, ſublata anti-
qua regula, que contrarium dicebat, hoc dicit.
❡ Op.⁊ videtur quod iſto caſu nata ſit actio vi-
uente creditore. Unde videtur obſtare.ff.de verb.
oblig.l.cum qui ita.§.j.⁊ l.ad diem.⁊ l.interdum.in princ.⁊ quando
di.vſufruc.leg.ced.l.j.§.j.Gloſſ.dicit, fateor hoc eſſe verum in con-
tractibus. Sed pro tanto hic debet incipere cõtra heredem, quia
ante non habebat effectum. Tenet ergo gl.quod in oblig.in diem,
1 ante diem ſit nata actio † ⁊ obligatio. Pet.de Bel.perti.⁊ Iacob.
de Ra.determinauerunt contrarium. Poſtea d.Bart.de Pratis
b diſputauit iſtam queſtionem. Cuius diſputatio. Cyn.poſuit [b] hic,
⁊ tenuit gl. Poſtea d.And.de ipſis in repe.l.inſulam.ff.de ver.obli.
ponit eam multũ late. Et d.Gul.de Cu.tractat eam in l.certi con-
di.in prin.ſi cert.pet. Ego tracto eam, ⁊ reduco eos ad concor.ſub
quadam diſtinctione, in repetitione.l.ita ſtipulatus.de verb.oblig.
in illa queſtione, quando committitur obligatio in diem, ⁊c.

ADDITIONES.

a P. PAV. P. ❡ Cum. Inquantum dicit Bal.⁊ Sali.hic per iſtum
tex.quod ſi quis grauat heredem ſuum dare aliquid poſt mortem
Titij, cenſetur reliquiſſe heredibus Titij, vide in cõtrarium Soc.
in l.Paulus.de reb.dub. Quomodo autem procedat materia hu-
ius tituli, quia vbi ſit mentio de morte, intelligitur donatio cauſa
mortis, que poteſt reuocari, vide Alexan.conſi.lxxxj.in j.vol. Alle.
Bald.in l.nam ſi cum moriar.ff.de condi.inde, vbi vide, ⁊ Iaſ.eam
legit cum l.ſub conditione, vide Soci.late conſi.cxxxvij.vide Ale.
conſi.lxxviij.vol.iiij.
b ALEX. ❡ Poſuit. Vide Bart.in l.heres meus.in princ.de con-
dit.⁊ demonſtrat.

ALIA LECTVRA.

Cum ſtipulationes. Actiones poſ-
ſunt icipere ab
heredibus.⁊ contra heredes ſublata veteri regula, que
cõtrarium ſuadebat, hoc dicit. ❡ Quero exempla hu-
ius legis gloſſ.ij.ponit.dic vt ibi ea. Contra inſt.de verb.oblig.§.ex
conditionali. Solut.fallit, dicit gloſſ.in conditionali ſtipulatione.
❡ Contra hoc opp.de l.penales.verſicu.nec contrarium.ff.ad leg.
Falcid.ſolu. Azo ⁊ nos dicimus quod hec lex facit mentionem de
quodam iure digeſtorum antiquiſſimo, ⁊ hoc ſentit gloſſ.inſtitu.de
inuti.ſtip.§.poſt mortem. Secundo modo, ponit exemplum glo.ff.
de ſtip.que poteſt committi poſt mortem.ſed ſtipulatio penalis eſt
ſtipulatio conditionalis, in qua omni tempore fuit idem, vt dicit
precedens gloſſ. ❡ Oppo.in ſtipulatione in diem, ſtatim eſt nata
actio, ⁊ obligatio, licet nõ cum effectu, vt l.cedere diem.ff.de verb.
ſignific.l.j.§.fin.quando dies vſuſfruct.legat.ced. Sed hic dicitur
quod actio incipit ab herede, ⁊ contra heredem: ergo male, imo a
defuncto incipit. Gloſ.fatetur contrarium dicens quod in legatis
incipit ab herede, in ſtipulationibus a defuncto, ſed dicitur inci-
pere ab herede, quia ante non habet effectum, ⁊ ſic ſumus in iſta
q.an in obligatione in diem, ante diem ſit nata actio. Gloſſatores
noſtri dicunt quod ſic. Pet.diſputauit contrarium per multas le-
ges, dominus Bartolucius de Pratis, dicit contrarium reſpon-
dens ad rationes Pet.quem vide hic, per Cyn. Dominus Andr.
de Piſis in repetitione l.ſi inſulam.ff.de verb.oblig.reaſſumit hec
omnia de verbo ad verbum. ❡ Ego vero aliter quã predicti, ſaluo
per vnam diſtinctionem, quam pono in l.ita ſtipulatus.ff.de verb.
oblig.in illa queſtione, de ſtipulatione in diem. Tamen quantum
ad propoſitum teneo contra gloſſ.⁊ contra Azo.in ſumma huius
tituli. Nam licet obligatio in diem certam pariat actionem. [...]
eſt hic, ⁊ gloſ.hoc tenent in l.omnibus.ff.de reg.iur. Dyn.in l.pu-
pillus.§.qui ſub conditione.ff.de noua. Rationem aſſignat [...]
in obligatione in diem certam, interuſurium medij tempo[ris]
certum, ⁊ ſic eſt certum quid ſit in obligatione, merito poſſem
dicere actionem natam. Sed quando promittuntur partus naſci-
turi, vel fructus futuri, ⁊ ſic actio non eſt nata, vt l.interdum.ff.de
verb.oblig. Dixi plene in d.l.ita ſtipulatus.

a Ne vxor pro marito [a] &c. Rubr. XII.

ADDITIO.

a P. PAV. P. ❡ Pro marito. An valeat ſtatutũ quod vxor tenea-
tur pro marito, vide Alexan.conſi.xlij.⁊ generaliter an valeat ſta-
tutum quod vnus teneatur pro alio, vide Felin.in c.cognoſcentes.
extra de conſtitu. Alia vide que ſcribo in rubr.ĩ.tit.j.ad hoc. Item
quod ex facto vel delicto mariti non preiudicetur vxor, niſi in vna
cauſa, de qua vide Ant.de But.in conſi.lxj.poſt medium. Item an
valeat ſtatutum vel conſuetudo quod vnus pro alio teneatur, vi-
de late Iaſ.de quo ſcripſi ad Bart.in rub.tituli ſequentis.

LEX II.

a **Ob maritorum.** [a] Hec eſt bona lex. Pr[...]
quod dicitur, quod v-
xor debet probare res eſſe ſuas, ⁊ ſic de dominio, eſt ve-
rum, ſi maritus poſſidebat, ſecus ſi ipſa vxor poſſide-
ret, cui ſufficeret ſolũ, quod probaret ſe poſſidere, nec eſſet nec[eſſe]
probare de dominio. hoc vult iſta gloſſ.hic ſuper verbo, occup[ata]
ſunt. quam, perpetuo tene menti. ſecus ſi non poſſideret mari[tus]
ſed vxor. Ita not.per gloſſ.in l.a diuo.§.ſi ſuper rebus.ff.de re iu[dic.]
⁊ ibi plene dixi.⁊ habuiſti hoc anno a me.ĩ.de priui.fiſci.l.j.

ADDITIO.

a ALEX. ❡ Ob maritorum. Et ad iſtum text, vide Bald.in l.bo-
na mariti, ĩ.de priuile.fiſci.⁊ adde caſum etiam quod maritus te-
netur pro vxore tutrice.in l.penden.ĩ.in qui.cau.pigno.ta.contra-
hen.⁊ ſic not.ex poſſeſſione que preſumit factum dominum. adde
not.in l.ij.ĩ.de proba.not.Bart.late in l.quidam in ſuo.ff.de cond.
inſtit.⁊ Spec.in tit.de primo ⁊ ſecundo decreto.§.reſtat.verſic.[...]
nunquid per Bart.not.in l.admonendi.in verſic.quero cui incum-
bit.ff.de iureiur.

ALIA LECTVRA.

1 ☞ Bona vxoris occupata cum bonis viri, quo iure repetantur.
2 Qui petit vt bona occupata ſibi reddãtur, quid habeat probare.

Ob maritorum. Publicatis bonis vi-
ri, non debet capi bo-
1 na vxoris, ſed capta reſtitui. h.d. ❡ † Primo quero quan-
do bona ſunt iſto modo occupata, quo iure petantur
⁊ reddantur? Reſpond. imploratur officium iudicis, vt ſummarie
cognito de hoc, ea faciat reddi, vt l.a diuo Pio.§.ſi ſuper rebus.ff.
de re iudic.l.ſi quis poſt hac.in princ.ĩ.de bon.dam.l.res que
2 iure fiſci. ❡ † Secundo quero, iſte qui petit, vt bona occupata
reddantur, quid habet probare. text.dicit quod dominium. Gloſ.
diſtinguit notabiliter, quod aut ſunt occupata bona mea [...]
poſſeſſa, tunc ſufficit probare poſſeſſionem meam, vt d.§.ſi ſuper
reb.dic vt ibi per Dominum Franciſc. Aut poſſidebantur ab alio,
quo, contra quem fiebat executio, tunc debet probari dominium.
Ita ſentit gloſſ.j.ſuper verbo, occupate.⁊ ĩ.de priuile.fiſc.l.j. Item
quod hic dicitur, quod vxor debet probare res eſſe ſuas, ⁊ ſic de
dominio, eſt verũ, ſi maritus poſſidebat, ſed ſi ipſa vxor poſſideret
ſufficeret